

DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2025-90-21>

УДК 005.336.1:005.21:330.322:004

Шевченко А.М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів,
Черкаський державний технологічний університет

Чакалов Р.К.

здобувач ступеня доктора філософії
кафедри менеджменту та державної служби,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

Shevchenko Anna

Cherkasy State Technological University

Chakalov Romis

Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА ПІД ЧАС ЙОГО СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

FORMATION OF A MECHANISM FOR MANAGING THE FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF AN ENTERPRISE DURING ITS STRATEGIC DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF DIGITAL TRANSFORMATION

Доведено, що традиційні практики захисту корпоративних ресурсів підприємств, що закладені у класичних механізмах управління їх фінансово-економічною безпекою, не здатні швидко та результативно реагувати на цифрові ризики, даючи можливість зловмисникам та шахраям отримувати доступ до внутрішньої інформації бізнес-структури та використовувати її з корисливою метою або передавати конкурентам компанії, знецінюючи комерційні таємниці. Мета дослідження – конкретизація сучасних особливостей формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства під час його стратегічного розвитку в умовах цифрових трансформацій. У дослідженні використано методи контент-аналізу, синтезу, конкретизації та узагальнення, а також графічний метод. Узагальнено та формалізовано етапи формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства під час його стратегічного розвитку в умовах цифрових трансформацій.

Ключові слова: фінансово-економічна безпека, механізм, управління розвитком підприємства, стратегія розвитку, цифрові трансформації бізнесу, цифрові ризики.

A comprehensive understanding of the fact that the role of business process automation is currently growing, as well as the timely use of relevant information resources as a catalyst for taking managerial actions, has been formed. It has been proven that traditional practices for protecting corporate resources of enterprises, which are embedded in classical mechanisms for managing their financial and economic security, are unable to respond quickly and effectively to digital risks, allowing attackers and fraudsters to gain access to internal information of a business structure and use it for selfish purposes or transfer it to the company's competitors, devaluing trade secrets. The purpose of the study is to specify the modern features of the formation of a mechanism for managing the financial and economic security of an enterprise during its development in the context of digital transformations. The study used the methods of content analysis, synthesis, specification and generalization, as well as the graphical method. It is proposed that the mechanism for managing financial and economic security in the era of the spread of digitalization trends be considered a set of management actions aimed at predicting, assessing and counteracting threats to corporate resources and achieving the strategic goals of the enterprise, which are formed in the external, internal and digital spaces of its activity and development. The stages of forming the mechanism for managing financial and economic security of the enterprise during its development in the conditions of digital transformations are generalized and formalized. The structure of such a mechanism should contain elements aimed at maintaining a reasonable balance between the willingness of the company's management to take risks to achieve strategic goals and the need to do so gradually, with an eye on possible negative scenarios that will unfold in the pursuit of overly ambitious financial and economic results. It is substantiated that the development of a comprehensive mechanism for managing financial and economic security in the context of digital business transformations requires a deep understanding by management of both the financial and technological aspects of implementing business processes in the

digital economic environment, constant adaptation to changing economic conditions, skillful use of the latest digital tools, and the formation of a new security-oriented digital ecosystem in the enterprise.

Keywords: *financial and economic security, mechanism, enterprise development management, development strategy, digital business transformations, digital risks.*

Постановка проблеми. Цифровізація формує нові виклики та загрози для підприємств різних видів економічної діяльності. Даючи можливості підвищення ефективності управлінських процесів, ця тенденція економічного розвитку створює нові ризики, які можуть мати суттєвий вплив на стан фінансово-економічної безпеки підприємства, що має намір слідувати цілям стратегічного розвитку під впливом цифрових трансформацій. Нині зростає роль автоматизації бізнес-процесів, а також своєчасного використання релевантного інформаційного ресурсу як каталізатора для вчинення управлінських дій. Водночас, традиційні практики захисту корпоративних ресурсів суб'єктів господарювання, які закладені у класичних механізмах управління їх фінансово-економічною безпекою, не здатні швидко та результативно реагувати на цифрові ризики, даючи можливість зловмисникам та шахраям отримувати доступ до внутрішньої інформації бізнес-структури та використовувати її з корисливою метою або передавати конкурентам компанії, знецінюючи комерційні таємниці. З огляду на наведені, факти актуальним та своєчасним є проведення дослідження теоретико-методологічних основ формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства з тим, аби зробити його спроможним ефективно реагувати на виклики для стратегічного розвитку бізнесу під впливом цифрових трансформацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні дослідники безпекознавства ґрунтовно описують різні аспекти безпеки орієнтованого менеджменту організацій. Наприклад, Шостак Л. В., Сур'як А. В. визначають можливості удосконалення стану фінансово-економічної безпеки підприємства на засадах управління його бізнес-процесами [1], Кондратенко Н. О., Трембач Р. П. вивчають теоретико-методичні основи управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів підприємницької діяльності [2], Зачосова Н. В., Назаренко С. А., Собко В. В. досліджують проблемні аспекти формування системи фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання та стратегічного управління нею у реаліях BANI World [3], Черняк О. Л. зі співавторами окреслюють засади використання ризик-менеджменту у системі управління фінансово-економічною безпекою в умовах економіки воєнного часу [4]. Структура та функціональні спроможності механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства стали об'єктами досліджень таких науковців, як Юнацький М. О., Гребенюк І. В. [5], Селієвська Є. Р., Тарасенко І. О. [6].

До питання впливу цифровізації на теорії та практики управління безпекою орієнтованого менеджменту звертаються Левченко О. М., Вовк М. О., Юрченко Н. І., Гаврилюк А. Р. у своїх дослідженнях, які стосуються проблем діагностики системи управління фінансово-економічною безпекою конкурентоспроможних підприємств агропродовольчої сфери в умовах цифровізації [6], Надточій І. І., Крамаренко І. С., Гришина Н. В., які вивчають хмарні технології як інструмент ефективного управління фінансово-економічною безпекою та HR-технологіями під впливом тенденцій цифровізації [8], Халатур С. М., Карамушка О. М., Котюх М. В., які прослідковують можливості цифровізації управління страховим портфелем як елементу фінансової безпеки страховика [9], Вдовенко Н. М., Овчаренко Є. І., Гук О. В., Бабій Л. І., що конкретизують елементи механізму ефективного управління фінансовою безпекою в системі бізнес-планування інноваційно орієнтованих підприємств в умовах діджиталізації та економічних викликів [10].

Невирішені частини загальної проблеми, які досліджуються у статті. Незважаючи на великий набір фахових публікацій, що стосуються різних проблемних аспектів формування та функціонування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємств та усвідомлення сучасними дослідниками ролі цифровізації та поширення тенденції до цифрових трансформацій бізнес-процесів в усіх без винятку напрямках управлінської діяльності, у інформаційному просторі оприлюднено лише невелику кількість досліджень, які поєднують у собі спроби конкретизації впливу цифрових процесів на успішне виконання механізму безпеки орієнтованого менеджменту своїх основних функцій, зокрема у частині захисту корпоративних ресурсів суб'єкта господарювання від деструктивного впливу цифрових ризиків на їх цілісність та протидії від зовнішніх втручань на стратегічному часовому горизонті.

Мета дослідження (постановка завдання). Метою дослідження є конкретизація сучасних особливостей формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства під час його стратегічного розвитку в умовах цифрових трансформацій.

Виклад основного матеріалу. Під механізмом управління фінансово-економічною безпекою підприємства Юнацький М. О., Гребенюк І. В. пропонують розуміти комплекс заходів та методів аналізу, спрямованих на мінімізацію впливу різних факторів ризику, який об'єднує в єдину комплексну систему такі процеси, як планування, виявлення, оціню-

вання ризиків, проведення коригувальних заходів, моніторинг [5, с. 78–79]. На нашу думку, механізмом управління фінансово-економічною безпекою в епоху поширення тенденцій до цифровізації є набір управлінських дій, спрямованих на передбачення, оцінювання та протидію загрозам для корпоративних ресурсів і досягнення стратегічних цілей підприємства, які формуються у зовнішньому, внутрішньому та цифровому просторах його діяльності та розвитку. Ефективний механізм управління фінансово-економічною безпекою на сучасному підприємстві має бути забезпеченим необхідними ресурсами у достатній кількості та мати у своєму складі такі структурні елементи, які здатні гарантувати комплексних захист усіх без винятку складових системи економічної безпеки, таких як фінансова, кадрова, інформаційна, майнова, репутаційна, ринкова інтерфейсна, правова, техніко-технологічна [1, с. 129]. На думку вчених, до його складу мають входити такі елементи, як суб'єкти управління – стейкхолдери підприємства, власники бізнесу, представники топ-менеджменту, а також об'єкти, такі, як різні види економічної діяльності компанії та її бізнес-процеси, методи якими суб'єкти безпеки орієнтованого управління чинитимуть захисний вплив на корпоративні ресурси підприємства, інструменти, якими вони послугуватимуться для захисту його ресурсів від впливу зовнішніх і внутрішніх загроз і ризиків, та конкретний набір заходів, що вживатимуться управлінським персоналом для забезпечення фінансово-економічної безпеки, оцінювання її рівня, контролю її стану та розробки пропозиції щодо оновлення та модернізації механізму безпеки орієнтованого менеджменту у випадку його низької ефективності та нездатності протистояти інноваційним викликам середовища функціонування бізнесу [1, с.78]. Якщо суб'єкт господарювання використовує можливості цифровізації з метою оптимізації власних бізнес-процесів, наприклад, для спрощення документообігу, збереження інформації, організації внутрішньої та зовнішньої комунікації зі стейкхолдерами, проведення фінансових розрахунків, тощо, тоді механізм управління його фінансово-економічною безпекою повинен гарантувати захист ресурсів підприємства, які набули цифрової форми, та убезпечувати процеси їх передання, зберігання, використання і навіть знищення після завершення термінів або потреби у їх існуванні.

Основними завданнями управління фінансово-економічною безпекою підприємства, а відтак, цільовими орієнтирами функціонування механізму безпеки орієнтованого менеджменту Кондратенко Н. О., Трембач Р. П. вважають: виявлення найважливіших фінансових інтересів підприємства, які повинні бути захищені під час операційної діяльності; виявлення та прогнозування зовнішніх і внутрішніх загроз фі-

нансам суб'єкта підприємницької діяльності; попередження, запобігання та виявлення кризових явищ; забезпечення захисту фінансових інтересів підприємства, розробка необхідних заходів і оцінка їх ефективності [2, с. 58].

Підприємства, які у повній мірі використовують у своїй діяльності можливості цифровізації, можна назвати інноваційно орієнтованими. Вдовенко Н. М., Овчаренко Є. І., Гук О. В., Бабій Л. І. вважають, що механізм управління системою фінансової безпеки інноваційно орієнтованих підприємств – це сукупність основних елементів впливу на процес розробки і реалізації управлінських рішень по забезпеченню захисту його фінансових інтересів від різноманітних загроз [10, с. 55]. Науковці дотримуються думки, що в умовах діджиталізації процесний підхід до формування механізму управління фінансово-економічною безпекою, який дозволяє чіткіше розмежовувати активність структурних підсистем підприємства щодо нейтралізації загроз і небезпек підприємства з огляду на необхідність досягнення: фінансової стійкості та незалежності; конкурентоспроможності технологічного потенціалу; ефективності управління; правового захисту; захисту інформаційного середовища; безпеки персоналу, майна та комерційних інтересів, є найбільш доречним [10, с. 57].

Для покращення інформаційної безпеки підприємств, зважаючи на посилення впливу цифрових ризиків на її стан, фахівці вважають за доцільне використовувати хмарні технології у механізмі безпеки орієнтованого менеджменту. Надточій І. І., Крамаренко І. С., Гришина Н. В. припускають, що хмарні інформаційні технології надають господарюючому суб'єкту потужні інструменти для ефективного управління фінансово-економічною безпекою. Вони збільшують доступність фінансової інформації, оптимізують бюджетування та аналіз витрат, покращують прозорість і безпеку даних, а також знижують операційні витрати [8, с. 191].

Якщо одним з завдань функціонування механізму управління фінансово-економічною безпекою є захист активів підприємства в процесі його розвитку, тоді його функціональні складові мають підпорядковуватись стратегічним орієнтирам запланованої еволюції бізнесу у різних сегментах ринку, а структурна будова такого механізму має містити в собі елементи, спрямовані на підтримання розумного балансу між бажанням менеджменту компанії ризикувати для досягнення стратегічних цілей та необхідністю робити це поступово, з оглядом на можливі негативні сценарії, які розгортатимуться у гонитві за надміру амбітними фінансово-економічними результатами.

Щоб сформувати механізм управління фінансово-економічною безпекою для підприємства, яке перебуває у стані стратегічного розвитку та піддається

всебічному впливу цифрових трансформацій власних бізнес-процесів, вважаємо за доцільне використовувати комплексний та інтегрований підходи, які передбачають фокусування управлінських ініціатив на взаємозв'язку заходів безпеки та розвитку підприємницької діяльності, а також застосування холістичного принципу для визначення взаємозв'язків і простеження причинно-наслідкових ланцюгів між різними складовими комплексної системи фінансово-економічної безпеки та режиму міжфункціональної співпраці різних відділів підприємства для досягнення спільної мети його стратегічного розвитку під впливом ризиків цифровізації.

Механізм управління фінансово-економічною безпекою підприємства у процесі його розвитку має не лише захищати сталість поточного стану, але і сприяти нарощенню економічного потенціалу та максимізації кількісних і якісних результатів господарської діяльності. У цьому контексті стан фінансово-економічної безпеки повинен розглядатися управлінцями не як обмеження можливостей та засіб стримання управлінських ініціатив, а як передумова та міцне підґрунтя для запровадження інновацій та як трамплін для стратегічного зростання.

Цифрові трансформації фінансово-господарських процесів утворюють тісний зв'язок між різними складовими системи фінансово-економічної безпеки, такими як інтелектуально-кадрова, юридична, кібербезпека, інформаційна безпека, тощо. Цей аспект виявляється у причинно-наслідкових зв'язках у межах різних функціональних площин безпеки орієнтованого менеджменту. Наприклад, кібератака на інформаційні ресурси підприємства може мати для нього репутаційні та фінансові наслідки, тобто справити вплив на показники фінансової та репутаційної безпеки. З огляду на це, важливим завданням є пропрацювання фахівцями з безпеки різних сценаріїв та формалізація альтернатив впливу ризиків на корпоративні ресурси підприємства.

Рис. 1 демонструє авторський поетапний підхід до формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства під час його стратегічного розвитку в умовах цифрових трансформацій.

Механізм управління фінансово-економічною безпекою, придатний для використання в цифровому просторі, повинен бути налаштований не лише на ретроспективну реакцію на ризик, який уже проявився, але і на передбачення загроз, що можуть виникнути

Рис. 1. Формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства під час його стратегічного розвитку в умовах цифрових трансформацій

Джерело: складено авторами

у зовнішньому чи внутрішньому середовищі, зокрема і тих, джерелом походження яких є цифрові технології та цифрові трансформації бізнес-процесів. Зокрема, до цієї категорії можна віднести ризики використання штучного інтелекту, блокчейну, аналізу великих даних та використання хмарних сервісів. Функціонування механізму управління фінансово-економічною безпекою повинно бути безперервним, а моніторинг ризиків і кіберзагроз – постійним, із можливістю часткової автоматизації аналітики даних. Однак, остаточні управлінські рішення на основі наявних даних повинен приймати фахівець – людина з досвідом, знаннями та навиками у площині управління фінансово-економічною безпекою. Також характерними рисами сучасного безпеки орієнтованого механізму менеджменту повинні стати параметри його адаптивності та гнучкості до мінливих умов ринкової економіки, які інтенсифікуються цифровими трансформаціями та розвитком технологічного прогресу. Для забезпечення потреб розвитку бізнесу, механізм управління фінансово-економічною безпекою повинен мати здатність до масштабування, тобто бути придатним для охоплення усе більшого числа загроз, ризиків і ресурсів, які впливатимуть на підприємство на різних етапах його життєвого циклу. Важливою характеристикою механізму має стати його орієнтація на стратегічні цілі розвитку бізнесу, яка повинна чітко зафіксувати у розумінні управлінського персоналу той факт, що безпека – це стратегічна перевага, а не тільки завдання щодо захисту корпоративних ресурсів компанії.

Отже, розроблення комплексного механізму управління фінансово-економічною безпекою в умовах цифрових трансформацій бізнесу вимагає глибокого розуміння менеджментом як фінансових, так і технологічних аспектів реалізації бізнес-процесів у цифровому економічному середовищі, постійної адаптації до мінливих умов економічного оточення, вміння використання новітніх цифрових інструментів та формування нової безпеки орієнтованої цифрової екосистеми підприємств, придатної до наближення його стратегічних цілей до реальних економічних результатів.

Висновки. Дослідження особливостей формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства під час його стратегічного розвитку в умовах цифрових трансформацій дало змогу зробити такі важливі висновки.

1. Механізмом управління фінансово-економічною безпекою в епоху поширення тенденцій до цифровізації є набір управлінських дій, спрямованих на передбачення, оцінювання та протидію загрозам для корпоративних ресурсів і досягнення стратегічних цілей підприємства, які формуються у зовнішньому, внутрішньому та цифровому просторах його діяльності та розвитку.

2. Формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства під час його стратегічного розвитку в умовах цифрових трансформацій повинно поєднувати кілька послідовних етапів, таких як: формування складових механізму управління безпекою, розподіл функціональних ролей між суб'єктами управління, встановлення зв'язків і відповідальності між різними підрозділами підприємства, визначення цілей функціонування механізму, узгодження цілей механізму зі стратегічними цілями розвитку підприємства, оцінювання ризиків зовнішнього та внутрішнього середовища, формування моделі функціонування механізму у цифровому просторі, бюджетування ресурсів на потреби реалізації захисних заходів, прогнозування безпеки орієнтованих дій для різних сценаріїв стратегічного розвитку, розроблення параметрів оцінювання ефективності функціонування механізму, розроблення документального забезпечення функціонування механізму та проведення інформаційної політики у колективі працівників.

Перспективи подальших досліджень полягають у виявленні та оцінюванні ризиків цифровізації, які супроводжують процеси формування та функціонування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства під час його стратегічного розвитку в умовах цифрових трансформацій бізнесу.

Список літератури:

1. Шостак Л. В., Сур'як А. В. Удосконалення фінансово-економічної безпеки підприємства на основі управління бізнес процесами. *Таврійський науковий вісник. Серія : Економіка*. 2023. Вип. 17. С. 126–132.
2. Кондратенко Н. О., Трембач Р. П. Теоретико-методичні основи управління фінансово-економічною безпекою суб'єктів підприємницької діяльності. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Економіка*. 2024. № 34. С. 56–61.
3. Зачосова Н. В., Назаренко С. А., Собко В. В. Формування системи фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання та стратегічне управління нею у реаліях BANI World. *Підприємництво та інновації*. 2022. Вип. 23. С. 59–62.
4. Черняк О. Л., Чакалов Р. К., Зачосова Н. В. Засади використання ризик-менеджменту у системі управління фінансово-економічною безпекою в умовах економіки воєнного часу. *Підприємництво та інновації*. 2023. Вип. 27. С. 73–78.
5. Юнацький М. О., Гребенюк І. В. Механізм управління фінансово-економічною безпекою підприємства та його складові. *Торгівля і ринок України*. 2019. № 2. С. 73–80.
6. Селієвська Є. Р., Тарасенко І. О. Формування механізму управління фінансово-економічною безпекою підприємства. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2018. № 1(2). С. 76–80.

7. Левченко О. М., Вовк М. О., Юрченко Н. І., Гаврилюк А. Р. Діагностика системи управління фінансово-економічною безпекою конкурентоспроможних підприємств агропродовольчої сфери в умовах цифровізації. *Агросвіт*. 2024. № 4. С. 22–30.

8. Надточій І. І., Крамаренко І. С., Гришина Н. В. Хмарні технології як інструмент ефективного управління фінансово-економічною безпекою та HR-технологіями в умовах цифровізації. *Економічний простір*. 2024. № 190. С. 187–191.

9. Халатур С. М., Карамушка О. М., Котюх М. В. Цифровізація управління страховим портфелем як елемент фінансової безпеки страховика. *Агросвіт*. 2024. № 19. С. 4–9.

10. Вдовенко Н. М., Овчаренко Є. І., Гук О. В., Бабій Л. І. Механізм ефективного управління фінансовою безпекою в системі бізнес-планування інноваційно орієнтованих підприємств в умовах діджиталізації та економічних викликів. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. № 7–8. С. 52–58.

References:

1. Shostak L. V., Suriak A. V. (2023). Udoskonalennia finansovo-ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva na osnovi upravlinnia biznes protsesamy [Improvement of financial and economic security of the enterprise based on business process management]. *Tavriyskiy naukoviy visnyk. Seriya : Ekonomika – Tavrian Scientific Bulletin. Series: Economics*, Issue 17, pp. 126–132.

2. Kondratenko N. O., Trembach R. P. (2024). Teoretyko-metodychni osnovy upravlinnia finansovo-ekonomichnoi bezpekoiu subiektiv pidpriemnytskoi diialnosti [Theoretical and methodological foundations of managing financial and economic security of business entities]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Seriya : Ekonomika – Scientific Notes of Ostroh Academy National University. Series: Economics*, No. 34, pp. 56–61.

3. Zachosova N. V., Nazarenko S. A., Sobko V. V. (2022). Formuvannia systemy finansovo-ekonomichnoi bezpeky subiekta hospodariuvannia ta stratehichne upravlinnia neiu u realiiakh BANI World [Formation of the system of financial and economic security of the business entity and its strategic management in the realities of BANI World]. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii – Entrepreneurship and Innovation*, Issue 23, pp. 59–62.

4. Cherniak O. L., Chakalov R. K., Zachosova N. V. (2023). Zasady vykorystannia ryzyk-menedzhmentu u systemi upravlinnia finansovo-ekonomichnoi bezpekoiu v umovakh ekonomiky voiennoho chasu [Principles of using risk management in the system of financial and economic security management in the conditions of wartime economy]. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii – Entrepreneurship and Innovation*, Issue 27, pp. 73–78.

5. Yunatskiy M. O., Hrebieniuk I. V. (2019). Mekhanizm upravlinnia finansovo-ekonomichnoi bezpekoiu pidpriemstva ta ioho skladovi [Mechanism of financial and economic security management of an enterprise and its components]. *Torhivlia i rynek Ukrainy – Trade and Market of Ukraine*, No. 2, pp. 73–80.

6. Selievska Ye. R., Tarasenko I. O. (2018). Formuvannia mekhanizmu upravlinnia finansovo-ekonomichnoi bezpekoiu pidpriemstva [Formation of the mechanism of financial and economic security management of an enterprise]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal "Internauka" – International Scientific Journal "Internauka"*, No. 1(2), pp. 76–80.

7. Levchenko O. M., Vovk M. O., Yurchenko N. I., Havryliuk A. R. (2024). Diahnostyka systemy upravlinnia finansovo-ekonomichnoi bezpekoiu konkurentospromoznykh pidpriemstv ahroprodovolchoi sfery v umovakh tsyfrovizatsii [Diagnostics of the financial and economic security management system of competitive agro-food enterprises in the conditions of digitalization]. *Ahrosvit – Agrosvit*, No. 4, pp. 22–30.

8. Nadtochy I. I., Kramarenko I. S., Hryshyna N. V. (2024). Khmarni tekhnolohii yak instrument efektyvnoho upravlinnia finansovo-ekonomichnoi bezpekoiu ta HR-tekhnolohiiamy v umovakh tsyfrovizatsii [Cloud technologies as a tool for effective management of financial and economic security and HR-technologies in the conditions of digitalization]. *Ekonomichnyi prostir – Economic Space*, No. 190, pp. 187–191.

9. Halatur S. M., Karamushka O. M., Kotiukh M. V. (2024). Tsyfrovizatsiia upravlinnia strakhovym portfelem yak element finansovoi bezpeky strakhovyka [Digitalization of insurance portfolio management as an element of financial security of the insurer]. *Ahrosvit – Agrosvit*, No. 19, pp. 4–9.

10. Vdovenko N. M., Ovcharenko Ye. I., Huk O. V., Babii L. I. (2023). Mekhanizm efektyvnoho upravlinnia finansovoi bezpekoiu v systemi biznes-planuvannia innovatsiino oriientovanykh pidpriemstv v umovakh didzhytalizatsii ta ekonomichnykh vyklykiv [Mechanism of effective financial security management in the system of business planning of innovation-oriented enterprises in the conditions of digitalization and economic challenges]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini – Formation of Market Relations in Ukraine*, No. 7–8, pp. 52–58.